

**ජාතික සංඝිදියාව උදෙසා සංගීතයේ හා සාහිත්‍යයේ සුභාච්‍රය:
පිවිව කැකුල් ගිතය ඇසුරෙන් කෙරෙන න්‍යාය මූලික අධ්‍යයනයක්***

ඒ. කවිදු සුභාණ¹

සංක්ෂේපය

සෝමතිලක දිසානායක විසින් ගේ පද රචනය කරන ලදව්, රෝහණ විරසිංහ විසින් සංගීතය සපයන ලද පිවිව කැකුල් ගිතය ශ්‍රී ලංකා කේය ප්‍රමා ගිතාවලියේ හඳුනාගත හැකි විශේෂ ගිත නිරමාණයකි. කස්තුරි සුරයකුමාර සහ හර්ෂණ දිසානායක ගායනයෙන් දායක වන මෙම ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතයෙන් ප්‍රතියමාන වන ජාතික සංඝිදියාවට අදාළ කරුණු හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යායනයට අදාළ මූලික අරමුණ වෙයි. ජාතික සංඝිදියාව ප්‍රකට කිරීමෙහිලා පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතය උපයෝගී කරගෙන ඇත්තේ කවරාකාරයෙන්ද? යන්න මෙම අධ්‍යායනය සඳහා වන පරායේෂණ ගැටුවට වෙයි. මෙම අධ්‍යායනය සඳහා කුවා- දායා මාධ්‍ය ප්‍රාථමික දත්ත මූලාශ්‍රය වශයෙන්ද, ගුන්ප, පරායේෂණ පත්‍රිකා, විද්‍යුත් ලේඛන සහ අන්තර්ජාලගත පරිදිලන හාවිතය ද්වීතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන්ද, හාවිත කැරීණි. සමාජය වෙනස්වීම පිළිබඳ න්‍යාය සහ බිඟුම්ගිල්චිගේ සංඝිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික වැඩපිළිවෙළ න්‍යායන්මක ප්‍රවේශය වශයෙන් හාවිත කෙරීණි. ඒ අනුව පිවිව කැකුල් ගිතයට පාදක වන අත්දැකීම සමාජය වෙනස්වීම පිළිබඳ න්‍යායයෙන් සාකච්ඡා කෙරෙන කෙරිකාලීන හා දිරිස කාලීන සමාජ වෙනස්වීම යන සංකල්ප ප්‍රකට කරන්නකි. සුනාම් ව්‍යසනය හේතුවෙන් සමාජයේ වූ සිරස් යටිකුරු සංවලනාත්මක සහ තිරස් යටිකුරු සංවලනාත්මක අදහස් මෙම නිරමාණයෙන් ප්‍රතියමාන වෙයි. ගිතයේ මූලික අත්දැකීම වන සුනාම් ව්‍යසනය හා බැඳුණු අත්දැකීම සිංහල හා දම්ල සංස්කෘතික දුරස්ථාවය අවම කිරීමෙහිලා සංස්කෘතික පාලමක් වශයෙන් යොදා ගැනීමට ගිතයේ නිරමාණකරුවන් උත්සාහ ගෙන තිබේ. ප්‍රස්තුත ගිතය සඳහා උපයුක්ත සංගීතමය අනුහතිය සහ නිරමාණත්මක සංගීත හාවිතය ජාතික සංඝිදියාව පිළිබඳ සංකේතාත්මක නිරුපණයකි. බිඟුම්ගිල්චිගේ සංඝිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික වැඩසටහනේ එන අන්තර්පුද්ගල මූලිකාංග වන හැඟීම්, කෘතයුතාව, ඇපුම්කන් දීම, බැඳීම් ගොඩනගාගැනීම හා තේරුම් ගැනීම යන කරුණුද සහතිවනය, විශ්වාසය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංඝිදියාව, සහ අවම ඉවසීම යන ජාතික, සමාජය සහ දේශපාලනික මූලිකාංගවලට අයන් ප්‍රකාශනයන්ද පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය ප්‍රකාශනයෙහි අන්තර්ගතව පවතී. ඒ අනුව උක්ත ගිතය සමාජ සංඝිදියාව නිරුපණය කෙරෙන ප්‍රබල ගිත නිරමාණයක් වශයෙන් නිගමනය කළ හැකිය.

මූල්‍ය පද: ගිතයේ සංගීතමය හා සාහිත්‍යමය අන්තර්ගතය, ජාතික සංඝිදියාව, පිවිව කැකුල් ගිතය, බිඟුම්ගිල්චිගේ සංඝිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික වැඩපිළිවෙළනා, සමාජය වෙනස්වීම පිළිබඳ න්‍යාය

¹ සහාය ක්‍රේනාවර්ය (නාවකාලීක), සංගීත හා නිරමාණත්මක තාක්ෂණවේදය අධ්‍යයනාංශය, ග්‍රෑස්වර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය. Email: subashkavidhu@gmail.com

හැඳින්වීම

පරේයේෂණ පසුබීම හා පරේයේෂණ වැදගත්කම

ජාතික සංභිදියාව යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමෙහිලා හාවිත කළ හැකි නාහාවිධ ප්‍රවේශයන් අතර සංභිතය හා සමාජිත සෞන්දර්යාත්මක නිරමාණකරණයේ උපයෝගීතාව වෙශයින් හඳුනාගත යුත්තකි. ඉංග්‍රීසි හාජාත්මක 'Reconciliation' යන යෙදුමට පර්යාය වශයෙන් හාවිත කෙරෙන 'සංභිදියාව' යන යෙදුම පූඩ්ල් අර්ථයක් ගන්නා සංක්ලේෂයකි. කේම්බ්‍රිජ් (Cambridge) විශ්වවිද්‍යාලයිය ගබඳකෝෂය Reconciliation යන්න අර්ථ කිපයකින් විග්‍රහ කොට දක්වා තිබේ. ඉන් අර්ථගැන්වෙන ප්‍රබල අදහස් ද්වීත්වයක් වනුයේ එකිනෙකට ප්‍රතිච්‍රියා මත, විශ්වාස හා තත්ත්ව පිළිගත හැකි තුළයකට ගෙන ඒම සහ මතවාදී වශයෙන් සට්ටනය වූ සමාජ කණ්ඩායම ද්වීත්වයක් මිතුදිලිහාවයට පැමිණවීමේ ක්‍රියාවලිය සංභිදියාව වන බවයි (Cambridge Dictionary, N.D.). සංභිදියාව සඳහා වන හිඛා පර්යාය නාමය වන විකුම් මලාම් (Tikuum Olam) යන යෙදුමෙන් මූලික පියවර සතරක් පිළිබඳ අදහස් කෙරෙයි. එය සුවකිරීම, ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ පරිවර්තනය කිරීම යන අරුත් ගෙනදෙයි (Lederach, 2003; Aliff, 2016). Moore (2013) සඳහන් කරන ආකාරයට සංභිදියාව යන්නෙන් මූලික කරුණු තුනක් හැගවේ. එනම් පිළිගැනීම (Recognition), අයිතිවාසිකම (Rights) සහ ප්‍රතිසංස්කරණ (Reform) යන්නය. ඕනෑම ජාතියක් සතු ස්වදේශීය සංස්කෘතික අනන්තතා හා වටිනාකම් හඳුනාගැනීම හා පිළිගැනීම, එම සංස්කෘතින්ට අයත් එළිභාසිකට පැවතෙන එන අයිතින් පොදු සමාජය අයිතින් හා නොගැවෙන පරිදේදන් තහවුරු කිරීම හා එම සංස්කෘතික අනන්තතාවන්හි පවත්නා අවාසිදායක තත්ත්ව හඳුනාගෙන ඒවා පොදු සමාජ තත්ත්වයට යෝගා වන පරිදි ගළපා ගැනීම ඔස්සේ එකම ජාතියක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම යන කාරණා සංභිදියාව යන්නෙන් අර්ථවත් වෙයි (Burney, 2000; Moore, 2013). සංභිදියාව ඇති කිරීම වනාහි ගැටුලු විසඳීම සඳහා හාවිත කළ හැකි යාන්ත්‍රණයක් වන අතර එය මිනිස් ගැටුම් තිරාකරණයෙහිලා හාවිත කෙරෙන මනොමූලික ක්‍රියාවලියකි. ඔස්සේම එය මානව සංඛ්‍යාතා තිරසාර සාමය ප්‍රවර්ධනය කරා යොමුකිරීමෙහිලා උපයෝගී වන්නකි (Aliff, 2016).

සංභිදියාව යන සංක්ලේෂයේ ඇති පූඩ්ල් අර්ථ දැක්වීම සම්හය හේතුවෙන් ලාංකේය සමාජ සංස්කෘතිය තුළ සංභිදියාව කවර මූහුණුවරක් ගන්නේද, නොඑස්නම් කවර මූහුණුවරක් ගතයුතුද, ලාංකේය සමාජ සංස්කෘතික පරිස්ථිතිය වෙත එය ගළපා ගත යුත්තේ කවරාකාරයෙන්ද හා කුමක් අරහයා ගළපා ගතයුතුද යනාදී වශයෙන් ප්‍රශ්න ගණනාවක් පැනනැගේ (Howell, 2016).

බහු සංස්කෘතික සමාජය වටහිටාවකින් යුතු ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වාර්ගික සංභිදියාව ඇති කිරීම ඔස්සේ ජාතික සංභිදියාවක් ගොඩනැගීම සඳහා සංභිතය ආග්‍රිත සෞන්දර්ය නිරමාණකරණයේ උපයෝගීතාව ප්‍රශනස්ත මෙන්ම වැදගත් ප්‍රවේශයක් වන නමුත් ඒ පිළිබඳව සිදු කරන ලද ගාස්ත්‍රීය මට්ටමේ සාකච්ඡා අතිය අල්පය.

විවිධ සංගීත ප්‍රකාශන ක්‍රමවේද උපයෝගිතාව ඔස්සේ සමාජ සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා හාවිත කළ හැකි මාරුග හඳුනාගැනීමෙන් ලාංකේස් ජනතාව අතර සංහිදියාව වැඩිදියුණු කිරීමට උත්සාහ ගැනීම, සමාජ සුහාසාධනය සඳහා සංගීතය හාවිත කිරීමේ වැදගත් ප්‍රෙවියක් වශයෙන් හඳුන්වාදිය හැකිය. ඒ අනුව ප්‍රකට හා ජනප්‍රිය ලමා ගියක් වශයෙන් හඳුනාගත හැකි ‘පිවිව කැකුල්’ ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතයෙන් ප්‍රතියමාන වන සමාජ සංහිදියාව සම්බන්ධ කරුණු හඳුනාගැනීමත් ශ්‍රී ලාංකේස් සමාජ සංස්කෘතික සන්දර්භය තුළ ජාතික සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සාර්ථක මෙවලමක් ලෙස එම ගිතය හාවිත කිරීමේ ගක්‍රතාව පිළිබඳ විග්‍රහ කිරීමටත් මෙම අධ්‍යායනයේදී අපේක්ෂා කෙරේ.

පර්යේෂණ ගැටුවෙන්

ජාතික සංහිදියාව ප්‍රකට කිරීම සඳහා පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතය උත්සාහ කරගෙන ඇත්තේ කවරාකාරයෙන්ද? යන්ත් මෙම අධ්‍යායනයට අදාළ පර්යේෂණ ගැටුවෙන් වෙයි.

පර්යේෂණ අරමුණු

පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතයෙන් ප්‍රතියමාන වන ජාතික සංහිදියාවට අදාළ කරුණු හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යායනයට අදාළ මූලික අරමුණ වෙයි. පිවිව කැකුල් ගිතයට පාදක වන සාහිත්‍යමය හා සංගීතමය අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය ඔස්සේ ජාතික සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා මෙවලමක් වශයෙන් අදාළ ගිතය හාවිත කිරීමේ ගක්‍රතා හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යායනයේ සෙසු අරමුණ වෙයි.

සාහිත්‍ය සම්ක්ෂා

සිංහල ගිතයේ අන්තර්ගත සුවිශේෂී සංගීතමය සහ සාහිත්‍යමය ලක්ෂණ පිළිබඳව සිදු කරන ලද නා නා විධ පර්යේෂණ සාහිත්‍යයක් පැවතුණද, සිංහල ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතයෙන් ප්‍රතියමාන ජාතික සංහිදියාවට අදාළ කාරණා පිළිබඳ කෙරුණු ගුණාත්මක පර්යේෂණ සාහිත්‍යයක් හඳුනාගැනීමට අපහසුය. එසේම සංගීතය වැනි සෞන්දර්යාත්මක විෂයයක් ලාංකේස් සමාජ සංහිදියාව සඳහා දායක කරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කෙරුණු අල්ප ප්‍රමාණ හැදැරීම් අතර, සංගීතය හා සාහිත්‍යය මූල්කරගත් කළා මාධ්‍යයක් වන ගිතය එකී සංක්ලේෂය ඔස්සේ සමාජ ප්‍රගමනය සඳහා හාවිත කළ හැකි වන්නේ කවරාකාරයෙන්ද යන්ත් අරමුණු කරගත් ගුණාත්මක හැදැරීම් කෙරුණු සාප්‍ර පර්යේෂණ සාහිත්‍යයක්ද හඳුනාගැනීමට අපහසුය. Aliff (2016) දක්වන ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ පස්වාත් යුද සමයේදී බලයට පත් වූ ප්‍රබල දේශපාලන පක්ෂ හොතික සහ දේශපාලනික කුමෝපායයන් මූල්කරගත් කුමවේද හාවිත කරමින් ජාතික සංහිදියාව නගාසිටුවීමට කටයුතු කර ඇති නමුත් එම කුයාකාරකම සඳහා සංගීතය පාදක කරගතු ලැබූ සෞන්දර්යාත්මක නිර්මාණ උපයෝගිතාවක් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයට පත් නොවේ. ශ්‍රී ලංකා නොර්වේ සංගීත සංවිධානය (Sri Lanka- Norway Music Cooperation) විසින් සමාජ සහ්යාචාර්ය පාදක කරගෙන ඉදිරිපත් කරන ලද පාසල්

සහ පොදු සංගීත ප්‍රසාග මාලාව ඔස්සේ අලේක්ඩා කරන ලද්දේ පශ්චාත් යුද සංස්කෘතික වාතාවරණයක් පවතින ශ්‍රී ලංකෝය සිංහල සහ දමිල ජන කණ්ඩායම් අතර සංස්කෘතික සහයෝගීතාව ගොඩනැවීමයි (Korum, 2020). ඒ සඳහා නොවෙල් (Howell, 2018:2019)ගේ සහල්වනය සම්බන්ධ ආකෘතික සැලැස්ම සහ සික්ස් (Sykes, 2011:2018)ගේ ආකෘතිය උපයෝගී කරගෙන ඇත. කෙසේ තමුත් ගිත, වාදන, නැටුම් සහ වෙනත් සංස්කෘතිකාග තීපයක සම්මිගුණයක් වූ මෙම ව්‍යාපෘතියේදී සිංහල සහ දමිල සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා ගිත මාධ්‍ය විශේෂයෙන් උපයෝගී කරගන්නා ලද බවක් හඳුනාගන්නට නොමැත. ලේක මට්ටමෙන් සංහිදියාව ගොඩනැගීම සඳහා ගිතය උපයෝගී කරගත් අවස්ථාවක් වශයෙන් යුගොස්ලෝවියාව (Yugoslavia) විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග විශේෂ වැදගත්කමක් ගනියි. Mozara(2015) ඉදිරිපත් කරන ආකාරයට යුගොස්ලෝවියාවේ ජාතික ආපදා තත්ත්වයන් සහ යුද වාතාවරණයන්හි ජාතික ඒකාබද්ධතාව සහ සංහිදියාව නගා සිටුවීම සඳහා ජන සංගීතය, සංගීත සම්මේලන සහ වෙනත් සංගීතය සමාඟිත ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නාවා තිබේ. යුගොස්ලෝවියාවේ සැම්කි යුගය වශයෙන් හඳුනාගනු ලබන ක්‍රි.ව. 1940 දැකය ආග්‍රිත කාලවලදී සම්ස්ත රාජ්‍යයේ සංගීත ගුරුවරුන් පාදකකරගත් සංස්කෘතික ප්‍රවාහාරු වැඩිසටහන් ඔස්සේ සංහිදියාව ගොඩනැවීමෙහිලා කටයුතු කර ඇත. ක්‍රි.ව. 70-80 දැකයේදී රෝක් ගෙශ්ලයේ සංගීතය පැතිරැණු කාලවලදී දේශීය ජනග්‍රෑති සහ සුවිශේෂ සංගීතමය ප්‍රයෝග එම ගෙශ්ලය සමඟ සම්මිගුණය කොට භාවිත කරන ලද අතර ක්‍රි.ව. 90 දැකයේ පැවති යුද වාතාවරණයේදී ජාතික සංහිදියාව ගොඩනැවීමෙහිලා ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස සංගීතය යොදාගත් ආකාරයද මෙම අධ්‍යායනයෙන් ප්‍රකාශයට පත්වෙයි. උක්ත පර්යේෂණ පිළිබඳ සලකා බලන විට ජාතික සංහිදියාව ප්‍රකට කරන සිංහල ගිතයන්හි සාහිත්‍යමය භා සංගීතමය අන්තර්ගතය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම සහ ජාතික සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා සිංහල ගිතය උපයෝගී කරගැනීම පිළිබඳව කෙරුණු ප්‍රාමාණික අධ්‍යායනයක් පිළිබඳ හඳුනාගැනීමට අපහසුය.

පර්යේෂණ සීමා

පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතය හා එකී අන්තර්ගතය තියෙළුත්තය කෙරෙන ශ්‍රී ලංකෝය සමාජ සංස්කෘතික පරිස්ථිතිය මෙම අධ්‍යායනයේදී පර්යේෂණ සීමාව වෙයි. ගිතයේ සාහිත්‍යමය අන්තර්ගතයට පාදක වන කේන්ද්‍රීය ප්‍රස්තුතය වන සුනාම් ව්‍යුහය සහ ලාංකෝය සිංහල හා දමිල ජනවාර්ගිකත්වයේ පවත්නා සංස්කෘතිකමය සබඳතාව පාදක කරගෙන අදාළ ගිතයෙන් තිරුප්‍රණය වන සමාජ සංහිදියාව පිළිබඳ අදහස් විමර්ශනය කිරීම මෙහිදී සිදු කෙරේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යායනය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ සිදු කරන ලද්දකි. පිවිව කැකුල් ගිතයේ පළමු පටිගත කිරීමට අයත් සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතය මෙම අධ්‍යායනය සඳහා පාදක වන මූලික දත්ත නියැදිය වෙයි. දත්ත එක් රස් කිරීමේ මූලාශ්‍ය වශයෙන් ගුව්‍ය- දාභා මූලාශ්‍ය භාවිතය ප්‍රාථමික දත්ත එක් රස් කිරීමේ

මුලාගුය වශයෙන්ද, ගුත්පි, පර්යේෂණ වාර්තා සහ අන්තරජාලගත පරිසිලන හාවිත කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා මූලික වශයෙන් සමාජවිද්‍යාත්මක න්‍යායක් වන සමාජ වෙනස්වීම පිළිබඳ න්‍යාය සහ බිඟුමිගිල්ඩ් විසින් හඳුන්වාදෙනු ලැබූ සංඝිදියාව පිළිබඳ වැඩිහිටිවෙළ උපයෝගී කරගන්නා ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා ගුණාත්මක සහන්ධාර විශ්ලේෂණ කුමවේදය උපයෝගී කරගන්නා ලද අතර ඒ අනුව පිවිච කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය අන්තර්ගතය සහ තනුව මූලික කරගත් සංගීතමය අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

සොයාගැනීම් සහ සාකච්ඡාව

පිවිච කැකුල් හිතය: පෙළ හා මූලික තොරතුරු

- හි පෙළ රවනය: සොම්තිලක දිසානායක
- සංගීතය: රෝහණ විරසිංහ
- ගායනය: හර්ෂණ දිසානායක, කස්තුරී සුරයකුමාර්

පිරිමි: “පිවිච කැකුල් මල් මාලය කොණ්ඩේ පලන්දා සුවඳට වැළැල දිගේ කොට්ඨේ ගිය තංගමනී නංගියේ අම්මා අප්පා කොයි හිමින්ද ඇයි තතියම පන්සලේ අර සුවඳ හමන පිවිච කැකුල් කේ අද උගේ කොණ්ඩයේ

ගැහැණු: අම්මා අප්පා ගියා උදෙන් වැඩිව මාල වාඩියේ මහා මුහුද (ඒ)ඇවිත් දේශීරේ ගියා වාඩියවත් නෑ අතේ. වෙවිච කැරවිචල් කියන්න සාමිත් නෑ කොට්ඨේ ලොකු (ආ)හාමුදුරුවේ අපට එ(ඇ)විත් ඉන්න කිවා පන්සලේ

පිරිමි: කැඩිවිච කොට්ඨේ හදන්ඩ වික ද්වසක් යයි නගේ අපි බුදු සාදුට වැදාලා අහම් අම්මා අප්පා ගැන නුමේ ගැහැණු: මෙවිචර කල් කවදාවත් පන්සලකට නෑ ගියේ අපි (හෙ)හැමදාමත් දුක කිවේ දෙවියන්ටයි කොට්ඨේ දෙවියේ බුදු සාදුට වැදාලා පස්සේ කොට්ඨේලටත් යම් නගේ ගැහැණු: (එනම්)එහෙනම් මට කියා දෙන්න වදින විදිය පන්සලේ පිරිමි: දෙවියේ බුදුන් කාටත් දුක තේරෙනවා එක වගේ

අපි බුදු සාදුට වැදාලා පස්සේ කොට්ඨේලටත් යම් නගේ ගැහැණු: (එනම්)එහෙනම් මට කියා දෙන්න වදින විදිය පන්සලේ පිරිමි: අන්පොඩී දෙක එකට තියලා වදින ලෙසම කොට්ඨේ

පුදු අරලිය මල් පුජා කරමු ඒවත් සුවඳයි නගේ (දිසානායක, 2022, ගිත අංක 1)”

(ගායන ඕල්පිතියගේ උච්චාරණ විධිය අනුව ගේය පද වෙනස් වන තැන් වරහන් තුළ දක්වා තිබේ.)

ප්‍රස්තුත හිතයට පාදක වන සමාජ වෙනස්වීම හා ජාතික සංඝිදියාව ක්‍රි.ව. 2004 දෙසැම්බර් 26 වන දා ලාංකේය පුජාව මුහුණපාන ලද සුනාම් ව්‍යසනය හා සබඳ තේමාවක් මෙම හි පෙළ තිරමාණය සඳහා වස්තුවීමය වෙයි. සුනාම් ව්‍යසනය පාදක කරගෙන ලමා පුජාව තේමා කරගත් සහ ලමා පුජාව ආමන්තුණය කරන ලද ලිඛිත, ගුවා හා දායා නිරමාණ බොහෝමයක් පවතී. ඒවා අතර කාව්‍ය

ග්‍රන්ථ, කතාන්දර, කෙටිකතා, නවකථා ආදි මූලික ප්‍රකාශනය, සිනමා නිර්මාණ, ගිත වේඩියෝ නිර්මාණ ආදි ශ්‍රව්‍ය දායා ප්‍රකාශනය වෙයි. සුනාම් ව්‍යසනය සිදු වී දැනට දැක දෙකක් පමණ කාලයක් ගතවී ඇතත් මැත කාලයේ පවා එම බෙදුරුනක සිදුවීම පදනම් කරගෙන නිර්මාණ ප්‍රකාශයට පත්වන බව හඳුනාගත හැකිය.

සුනාම් ව්‍යසනය සිදු වූ කාල වකවානුවට සමකාලීනව නිර්මාණය වූ පිවිව කැකුල් ගිතය හර්ෂණ දිසානායක ගායන ගිල්වියාගේ දෙවන කැසට් පටය සඳහා නිර්මාණය කරන ලද්දකි. සිංහල සහ ද්‍රීලු වශයෙන් වන ජාතිකත්වය පිළිබඳ විවිධතා මෙන්ම එම විවිධතා අවබෝධන්මකව තුළනය කරගත හැකි අවකාශය පිළිබඳවද මෙම ගිතය ඉගිකරයි. Jayasuriya සහ තවත් අය (2006) සුනාම් ව්‍යසනයෙන් පසු ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය ප්‍රජාව තැගී සිටිමේදී මූහුණපාන්නට සිදු වූ අනියෝග හා ගැටුළු පිළිබඳව හොඳික සාධක ඇසුරෙන් ස්විස්තර විග්‍රහයක් සපයයි. සුනාම්ය හේතුවෙන් ලාංකේය ප්‍රජාව මානසික වශයෙන් මූහුණ දුන් අනපේක්ෂිත අනියෝග එම හොඳික අනියෝග තරම්ම, ඇතැම් විට රෝත් වචා ඉහළ මට්ටමකින් ප්‍රමා මනසට බලපෑ හැකි බව මෙම ගිත නිර්මාණයෙන් ප්‍රකට කරන්නට උත්සාහ ගෙන තිබේ.

සමාජය යන සංක්ලේෂය සඳහා පර්යාය වශයෙන් යෙදෙන 'Society' යන යෙදුම 'ම්ත්‍රත්වය' යන අර්ථය දෙන ලතින් 'Socius' යන යෙදුමෙන් තිශ්පන්න වූවකි. ඒ අනුව සමාජය යන්න සාමූහික සමාජ සම්බන්ධතාවලින් යුත්ත්ව ජීවත් වීම වශයෙන් අර්ථ දක්වා තිබේ (විරකෝන්, 2021). සමාජයක මානව වින්තනය හා බැඳුණු ඇගෝම්, විශ්වාස, සාරධීම හා ප්‍රතිමාන හා සංස්කෘතික විවිධතා පවතී. මනුෂ්‍යයාගේ සාපේක්ෂ වශයෙන් වන මෙම විසංයෝගී විවිධතාවන්ගේ සංයෝගය සමාජයක අනිවාර්ය පැවැත්මේ සාධක වෙයි.

සමාජ විද්‍යාවේ එන ප්‍රකට න්‍යායක් වන සමාජ වෙනස්වීමේ න්‍යාය (Social Mobility Theory) අනුව සමාජය වෙනස්වීම ප්‍රධාන ස්වරුප දෙකකින් සිදුවේ. එනම් කෙටිකාලීන (Short Term) හා දිගුකාලීන සමාජ (Long Term) වෙනස්වීම යනුවෙති (Britannica, 2023: Prais, 1955). එක පුද්ගල හෝ සමස්ත සමාජය වශයෙන් වන කෙටිකාලීන වෙනස්වීම හා හැඩැහැසීම කෙටිකාලීන සමාජ වෙනස්වීමයි. දිගුකාලීන සමාජ වෙනස් වීමකදී සමාජ වෙනස්වීම බොහෝ කාලයක් සඳහා බලපෑවැන්වෙනු ලැබේ. එයින් සමාජ වෙනස්වීම රෝක් කුමානුකූලව ඇතිකරනු ලැබේ. කෙටිකාලීන සමාජ වෙනස්වීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී එය දෙයාකාර්යකින් සිදු වන බව පෙනීයයි. පළමුවැන්න සිරස් සංවලතාව (Horizontal Mobility) වන අතර දෙවැන්න තිරස් සංවලතාව(Vertical Mobility)යි. සිරස් සංවලතාව යනු යම් පුද්ගලයෙකු කිසියම් කාලයකදී අත්කරගනු ලබන සාධනීය හෝ නිශේධනීය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කරනු ලබන ආකාරය වේ (Britannica, 2023: Prais, 1955). විරකෝන් (2021) දක්වන ආකාරයට මෙය උඩුකුරු (Upward) හා යටිකුරු (Downward) වශයෙන් දෙයාකාර වේ. තිරස් සංවලතාය (Vertical Mobility) හැරෝලිය සංවලතාය ලෙසද හඳුන්වනු ලැබෙන අතර මිනිසාගේ මැදිහත් වීම මත උත්පන්න වන සාධක සහ

මිනිසාගේ මැදිහත්වීමකින් තොරව උත්පන්න වන සාධක මත මිනිසුන් තවත් තැනකට, පුදේශයකට හෝ නව ජීවන ක්‍රමයකට සිදුවන සංවලනය මෙම සංකල්පයෙන් විශ්‍රාශ කෙරේ (විරකෝන්, 2021: Westoff et al, 1960).

පිවිව කැකුල් ගිතයෙන් කියුවෙන සුනාම් ව්‍යසනය හා සබඳ අත්දැකීම යට කියන ලද කෙටිකාලීන සමාජ වෙනස්වීම හා දිර්ස කාලීන සමාජවෙනස් වීම යන සංකල්ප ලේවර්ගයෙහිලාම සාකච්ඡා කළ හැකිය. අනපේක්ෂිත අත්දැකීමක් වූ සුනාම් ව්‍යසනය හේතුවෙන් කෙටිකාලීන වශයෙන් සමාජයේ වූ වෙනස්කම් අතර පුමුබව හඳුනාගත හැක්කේ සිරස් යටුකුරු සංවලනාත්මක (Horizontal- Downward Mobility) ලක්ෂණ වේ. ඒ අනුව සරණාගත්තාවයට හා අනාථාවයට පත්වීම වැනි සිරස් යටුකුරු සංවලනාත්මක අදහස් මෙම නිරමාණයෙන් ප්‍රතියමාන වෙයි.

බහු සංස්කෘතික ලක්ෂණ ඇති ප්‍රි ලංකා සමාජයේ සිංහල සහ දම්ල ජාතිකත්ව අන්තර සංස්කෘතික සබඳතාවට දිර්ස එළිනිහාසික පසුබීමක් පවතී. සාධනීය සහ නිශේෂනීය වශයෙන් පවතින එම සම්පූර්ණ සංස්කෘතික සබඳතාව දේශපාලනික, ආගමික සහ හාජාත්මක ආදි පැතිරුණු විෂය පරියක ව්‍යාප්තව ඇත. කෙසේ නමුත් මැතිකාලීන ලාංකේය සිංහල හා දම්ල වාර්ගික ජන සබඳතාවල දුරස්ථ්‍යාවය ඇතිවීමෙහිලා බලපාන ලද ප්‍රබලතම සමාරිය හේතුව වන්නේ දිර්සකාලීනව පැවති ජාතිවාදී යුද්ධය සහ යුද ජයග්‍රහණයෙන් අනාතුරු නිරමාණය වූ පශ්චාත් ජාතිවාදී යුද මානසිකත්වයයි. යුද්ධය මූලික කොටගෙන දම්ල හා සිංහල ජන ප්‍රජාව අතර ඇතිවී එම ආකල්පමය දුරස්ථ්‍යාවයේ ජායාමාත්‍රික ප්‍රකාශනයක්ද මෙම නිරමාණයෙන් ධිවතිත වෙයි. එසේම ගිතයේ මූලික අත්දැකීම වන සුනාම් ව්‍යසනයේ පශ්චාත් අත්දැකීම එකී සංස්කෘතික දුරස්ථ්‍යාවය අවම කිරීමෙහිලා සංස්කෘතික පාලමක් (Cultural Bridge) වශයෙන් යොදා ගැනීමට ගිතයේ නිරමාණකරුවන් විසින් උත්සාහ ගෙන තිබෙන බවද පෙනෙන්නට තිබේ. හොමික වශයෙන් වාසස්ථාන අහිමිවීම පාදක කරගත් භුගෝලීය සංවලතාද (Vertical Mobility) මෙම නිරමාණය සඳහා පාදක වී තිබේ. එසේම සුනාම්ය හේතුවෙන් ප්‍රජාව මූහුණ දෙන ලද මෙම හොමික අහිමිවීමට සාපේක්ෂව මානසික වශයෙන් සිදු වූ කඩාවැටීම ප්‍රබල සාහිත්තාත්මක ප්‍රකාශනයක් ලෙස ගේය පැදිකරුවා දක්වයි.

නිදරණ 1

ගැහැණු: අම්මා අප්පා ගියා උදෙන් වැඩ්ව මාඟ වාචියේ

මහා මූහුද (එ)ඇවිත් දේශීර්ල ගියා වාචියවත් නැ (එ)අනේ..

වෙවිව කැරවිවල් කියන්න සාමිත් නැ කොට්ඨාසේල්

ලොකු හාමුදුරුවේ අපට (එ)ඇවිත් ඉන්න කිවා පන්සල්

ගේය පද රවකයා සිය අත්දැකීම ප්‍රකාශනයෙහිලා උපයෝගී කරගන්නේ දෙබස් මිගු සංවාදාත්මක ආකෘතියකි. සිංහල බොද්ධ හා දම්ල හින්දු ජාතිකත්වය නිරුපණය කිරීමෙහිලා ගේය පද කරුවා වරිත ද්වායයක් උපයෝගී කරගනියි. ගායන ඩිල්පී හර්ෂණ දිසානායක තිරුප්පණය කරන්නේ සිංහල- බොද්ධ ලමා විද්‍යානාය වන අතර කස්තුරි සුර්යකුමාර තිරුප්පණය කරන්නේ තංගමති නම් දැරිය නියෝජනය කරන

දම්ල- හින්දු අමා විජ්‍යානයයි. මෙහිදී මූලිකව සුනාම් වින්දිතයා වශයෙන් හඳුනාගත හැකිවන්නේ දම්ල දැරිය වන අතර ඇගේ මිතුරා වන්නේ සිංහල පිරිම් දරුවාය. දම්ල දියණීය මුළුපියන් අහිමිවීම හේතුවෙන් අනාථාවයට පත්ව ඇති අතර ලොකු හාමුදුරුවන්ගේ අවසරයෙන් ඇයට තාචකාලික වාසස්ථානයක් වශයෙන් පන්සලේ රඳීමට අවස්ථාව ලැබේයි. ඒ අනුව මෙම ගිතයේ එන 'පන්සල හා කෝවිල', 'අරලියමල සහ පිවිවමල' ලාංකේය සමාජයේ පවත්නා ආගමික විවිධතාව හා සහඡ්වනය පිළිබඳ ප්‍රබල සංකේතාත්මක නිරුපණයන් වෙයි.

නිදරණ නිදරණ නිදරණ

පිරිම්: කැඩ්විව කෝවිල හදන්ඩ වික දවසක් යයි නගේ

අපි බුදු සාදුට වැදැලා අහමු අම්මා අජ්පා ගැන නුයේ

ගැහැණු: මෙවිවර කළ කටයුත් පන්සලකට නැ ගියේ

අපි (හෙ)හැමදාමත් දුක කිවේ දෙවියන්ටයි කෝවිලේ

ශ්‍රී ලංකාව බහු ආගමික හා බහු සංස්කෘතික සන්දර්භයකින් යුතු සමාජයක් වෙයි. එසේම එහි පැවැත්ම හා සංයුතිය ප්‍රාදේශීය හා කලාපීය වශයෙන් විවිධත්වයක් උසුලනු ලබයි. එම බහු අනන්‍යතා සහිත බහු සමාජ කණ්ඩායම් එකම සමාජ ඒකකයක් වශයෙන් වාසය කිරීම බහු සංස්කෘතිකත්වයයි (Nissanka, 2016). ආගම හා සඛැදී ඇදහිලි හා විශ්වාස පද්ධතිය යම් සමාජයක සංස්කෘතිය කියාපාන මූලික ඇගුණුමිකාරක වෙයි. ඒ අනුව වූප්‍රසමය හා හින්දුසමය එහි ඇති දාර්ශනික මතවාදයන්හි එළුදීය පරස්පරතා සලකා ප්‍රජාව බෙදී වෙන්කිරීම වෙනුවට, එහි ඇති අනෙකුත්තා සාමාජික ලක්ෂණ ජාතික සංඝිදියාව ඇති කිරීමේ අරමුණෙන් යොදාගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ගෙයපද රවකයා මත්‍යකර දක්වයි. 'දෙවියා බුදුන් කාවත් දුක තේරෙනවා එක වගේ' යන යෙදීම එම අදහස මතාව ප්‍රකට කරන අවස්ථාවකි. කෝවිලේ මෙන්ම පන්සලලද වන්දනාමාන කරනුයේ දැන් එක්කොටය. පූජාකරන්නේ 'පිවිව මල්ද නැතිනම් 'අරලිය මල්ද යන්න ගැටුවක් නොවේ. කුමත මල් වර්ගය පූජා කළද අවසාන අරමුණ එක් අරමුණක් කරා යොමු වෙයි. එනම් ගිතයේ කියාවෙන මල් පූජා කිරීමේ අරමුණ වන්නේ දම්ල දියණීයගේ සුනාමියෙන් අහිමිවූ මුළුපියන්ගේ තත්ත්‍යාචාර්යා සේම මනුෂ්‍යත්වයටද ආගම්, ජාති හේද හෝ වෙනත් කටයුතාකාරවූ හේදයක් පැණවිය නොහැකිය. දුකේදී කෝවිලේ දෙවියන්ගේ පිහිට පැතිය හැකිය: නැත්මොත් පන්සලල බුදුන් වහන්සේගේ පිහිට පැතිය හැකිය. සිංහල දරුවා තංගමනීට බුදුන් වදින්නට ඇරුයුම් කරන්නේ කෝවිල පිළිසකර කරනුරුදු. එය පූදු බලවතා විසින් දුබලයා සිය ආගමට තත්ත්‍යකරගැනීමේ ආගමික- සංස්කෘතික සම්පර්කයක් ලෙස ගේයපද රවකයා පූවා දක්වන්නේ නැත. එය රවකයා මත කරන්නේ අවශ්‍යතාව මත සංස්කෘතික සංකල්ප පොදු බවට පත් කිරීමේ කුමවේදය ඔස්සේ දැරියගේ අවශ්‍යතාව ඉටු කරගැනීමට සහාය වීමක් පමණක් වශයෙනි. Howell (2016) දක්වන ජාතික සංඝිදියාවට අවශ්‍ය වන මූලික සංකල්පයක් වන සංස්කෘතික ඉවසීම (Cultural Tolerance) ගේයපද රවකයාගේ ආත්ම සංයමයෙන් යුතු මෙම නිර්මාණාත්මක රවනයෙන් ප්‍රකට වන්නේ ඒ ආකාරයෙනි.

පිවිව කැකුල් ගිතයේ සංගීතානුෂූතිය, නිර්මාණාත්මක සංගීත භාවිතය හා ජාතික සංහිදියාව පිළිබඳ සංකේතාත්මක නිරුපණය

සංගීතයේ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රකාශනයක් ලෙස හදුනාගන්නා ගිතය, සාහිත්‍යයේත් සංගීතයේත් එකතුවක් ලෙස හදුනාගනු ලැබේ (විලේසිංහ, 2009; ආරයරත්න, 2018). ගිතය සාහිත්‍යමය හා සංගීතමය වශයෙන් වන ද්වී අන්තර්ගතයකින් යුතු, නිශ්චිත කාල පරාසයක ක්‍රියාත්මක වන, ගැයීම ප්‍රමුඛ කරගන්නා ලද තේමාත්මකවූත්, නිර්මාණාත්මකවූත්, කලාංගයක් ලෙස නම් කළ හැකිය (අහයසුන්දර, 1959; සිද්ධාරථ හිමි, 1986; අමරදේව, 2007). ඒ අනුව ගිත නිර්මාණයකින් ප්‍රකට කෙරෙන සහ්තිවේදනය අර්ථකථනය කිරීමෙහිලා එහි සාහිත්‍යමය අන්තර්ගතය මෙන්ම සංගීතමය අන්තර්ගතය කෙරෙහිදී අවධානය යොමු කිරීම වැදගත්ය. මෙම ගිතයේ සංගීත නිර්මාණකරුවා වන්නේ 'රෝහණ විරසිංහ' සංගීතවේදියාය. ගිත නිර්මාණ සඳහා සංගීතය සැපයීමෙහිලා විරසිංහ ප්‍රතිඵාපුරුණ සංගීතයේකු ලෙස හදුනාගනු ලැබේ. ලාංකේය නිර්මාණාත්මක සංගීත ක්ෂේත්‍රයට තැයැබුරුවක් දක්වන විරසිංහගේ නිර්මාණවල අන්තර්ගත කළාත්මක ලක්ෂණ විෂයෙහි හා ඒවායේ ජනප්‍රියතාව සඳහා මූලික වශයෙන් බලපා ඇත්තේ ඔහු සතු සාහිත්‍යය හා භාජා යානය, තාද සංස්කෘතින් පිළිබඳ අවබෝධය හා එකී යානය ඔස්සේ ප්‍රහාවත් වන නිර්මාණාත්මක වින්තනයේ පුළුල් පරාසය යන කරුණු සමස්තය බව අලවතුකොටුව (2019) දක්වයි. වැඩිදුරටත් ඔහු දක්වන පරිදි කළාත්මක ගි තනු නිර්මාණකරණය විෂයෙහිලා ඔහු සතු නිර්මාණාත්මක ප්‍රවේශය කරුණු සතරක් ඔස්සේ විග්‍රහ කළ හැකිය.

1. නාදාත්මක සංයා භාවිතයේ හා ඒ ආගුරෙයන් අර්ථ හා සංස්කෘතික පරිසරය පිළිබඳ ඉති සැපයීමේ සඛුද්ධිකතාව
2. නිර්මාණාත්මක කාර්යයහිලා ආකෘති බණ්ඩයේ අවබෝධය
3. ගෙලිය ලක්ෂණ අවබෝධය තුළින් වචනාර්ථයට හාවයන් එක්කිරීමේ සුවිශේෂතාව හා
4. බහු සංස්කෘතික මූලාශ්‍රය ඇසුරෙන් නිර්මාණ පොළණය කරලීමේ අවබෝධය (අලවතුකොටුව, 2019, පි.151-152)

රෝහණ විරසිංහගේ මෙම සංගීත තනු නිර්මාණ භාවිතතාව, ප්‍රස්තුත ගිතයෙන් නිරුපිත ජාතික සංහිදියාව ප්‍රකට කිරීමෙහිලා භාවිතකරගන්නා ලද ආකාරය මෙහිදී විමසා බැලේ.

මෙම ගිතයේ සංගීත සැකැස්ම සඳහා මූලිකව උපයුක්ත කරගන්නා ලද වාදන බණ්ඩයන් අතර හැදින්වීමේ වාදනයේ එන වයලින වාදන බණ්ඩය දක්ෂීණ භාරතීය සංගීතයට අදාළ දිල්ලිය ක්‍රමවේද ඔස්සේ වාදනය කෙරේ (රුපය 1).

Introduction '
සප්ප - - පඩ් - - පඩ් - - සප්ප - - පඩ් - - පඩ් - - පස්ස් - - ඩ්ත් - - ඩ්ත් - - පස්ස් - - ඩ්ත් - - - ගම

රුපය 1: පිවිව කැකුල් ගිතයේ හැදින්වීමේ වයලින වාදන බණ්ඩයේ ස්වර ප්‍රස්තාරය

භාරතීය සංගිතයේ එන ගායන වාදන ක්‍රමවේද දායක ක්‍රමවේද ඔස්සේ ඉදිරිපත් කිරීම අපහසු ව්‍යවත් මෙම වයලින වාදන බණ්ඩය වාදනය කිරීමේදී ශිල්පීය උපයෝගී කරගනු ලබන 'ගමක (Sanskrit/Hindi: ස්වර ලෙලවා ගැයීම හෝ වැයීම)' වැනි දක්ෂීණ භාරතීය ශිල්පක්ම හේතුවෙන් වයලින වාදනයේ මූලික හැඩය දක්ෂීණ භාරතීය සංගිතයට අදාළ වන බවට පැවසීම අපහසු නොවේ. එසේම 6/8 රිද්ම රටාවට අනුව ගැයෙන මෙම ශිතය සඳහා අවනාද්ධ වාදන හඩ වශයෙන් යොදා ගැනෙන්නේ සාම්ප්‍රදායික දකුණු තුන්දියානු අවනාද්ධ භාණ්ඩයන්හි එන නාද හා රිද්ම රටාය. ශිතයේ දීමිල දැරියගේ කොටස නියෝජනය කරන කස්තුරී සුරුයකුමාර ගායිකාවගේ වාග් උච්චාරණ විලාසයද දීමිල උරුවක් ගනී. ඒ අනුව මෙම ශිතයේ භාවිත දක්ෂීණ භාරතීය ලක්ෂණ ශිතයේ ප්‍රස්ථානයට අදාළ දීමිල දැරියගේ සංස්කෘතික පසුබිම නිරුපණයෙහිලා භාවිත කර ඇති බව පෙනේ.

සිංහල දරුවාගේ භුමිකාව නිරුපණය කරන හර්ෂණ දිසානායකගේ ගායනයේ එවැනි විශේෂ උච්චාරණ වෙනසක් හඳුනාගත හැකිවන්නේ නැත. එහෙත් ශිතයේ ආරම්භක කොටසේ ඔහු ගයන ශි බණ්ඩයේ නාද මාලාව සිංහල භාෂක සමාජයට පුරුෂුරුදු ජන නාදටාවක් වන විරිදු නාද මාලාවේ ආභාසය ගෙන ඇති බව හඳුනා ගත හැකිය. එසේම ඔහුගේ ගායන රටාව සිංහල භාෂක- සංස්කෘතික සමාජය නිරුපණය කරන සුලුය (රුපය 2).

Song C Major/6/8											
ස - ප පහප ස - ප පහප	මහඩ පහඩ ම - ම ම - ග	ර - ර ගමග ර - ර ගමග	ප - ප මග - රිගරී ස - -								
පිවිව කැකුල් මල්මා දලය කොන්ඩ් පලන් දුරසු වදුව	වැල්ල දිල්ග් කොවි ලේඹය	චංග මහින නංග යෝජ									

රුපය 2: පිවිව කැකුල් ශිතයේ ස්ථායි කොටසේ ශිත ස්වර ප්‍රස්ථාරය

මෙම ශිතයට ප්‍රස්ථාත වන අත්දැකීම සිංහල හා දීමිල සමාජ ද්විත්වය නිරුපණය කෙරෙන්නක් වන බව පෙර සාකච්ඡා කරන ලදී. ගේ පද නිර්මාණයේදී පෙනෙන්නට ඇති වැදගත් කරුණක් වන්නේ සිංහල සමාජය නිරුපණය කෙරෙන පිරිමි දරුවා විසින් දීමිල ජන සමාජය නිරුපණය කරන තංගමනී දෙස හෙළනු ලබන සානුකම්පිත දාෂ්ටීරයයි. එහෙත් මෙහි සුනාමිය නිසා පීඩිත පාර්ශ්වය ලෙස පුදෙක් දීමිල ප්‍රජාව පමණක් නිරුපණය කිරීම හේතුවෙන් සිංහල සමාජය වෙත අවියානිකව ආධිපත්‍යයක් ආරෝපණය වී තිබෙන බව පෙනේ. කෙසේ ව්‍යවත් මේ අදහස ශිතයේ තේමාවේ අනිප්‍රේත අර්ථ මතුකිරීමට බාධාවක් වන බව පෙනෙන්නට තිබුණාද වීරසිංහ ශිතයේ සංගිතය කෙරෙහි උපයෝගී කරගෙන තිබෙන දක්ෂීණ භාරතීය සංගිතය ප්‍රමුඛ කරගත් ආකාතිය එම කරුණ යටපත් කරවීමට සමත් වෙයි. ඒ අනුව සංගිතය පමණක් නොව සංස්කෘතික සාහිත්‍යාර්ථ පිළිබඳවද සංගිතයාගේ පැවැති සඛුද්ධිකත්වය ප්‍රස්ථාත ශිතයෙන් නිරුපිත සිංහල දීමිල සංහිදියාව නිරුපණය කිරීමෙහිලා බලපා ඇති බව පෙනේ.

බිජුමිලිල්චිගේ සංහිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික වැඩපිළිවෙළ හා ප්‍රස්තුත හිතයේ උපයෝගීතාව

යුද වාතාවරණයක් පවතින හෝ ප්‍රස්ථාත් යුද වාතාවරණයක් පවතින රටක ජාතික ඒකාබ්ධිතාව නගාසිටුවීමෙහිලා ප්‍රබල සූසමාදරයක් ලෙස ජාතික අනන්තතාව ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි ක්‍රම හාවිත කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ඇතැම් අධ්‍යායනයකින් පෙන්වාදෙනු ලැබේ (Nissanka, 2016). සංහිදියාව සම්බන්ධයෙන් ගොඩනැගී ඇති නිර්වචනයන්හි මූලික ලක්ෂණයක් වන්නේ එය අවසාන ඉලක්කයක් වෙත අවධානය යොමු කරනු ලබන ක්‍රියාවලියක්ය යන්නයි (Howell, 2016). Bloomfield (2006) දක්වන ආකාරයට සංහිදියාව, සාමය හා අනෙකුත්තා පිළිගැනීම අවසාන ඉලක්කය ලෙස සලකා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වැඩපිළිවෙළයි. ඒ අනුව බිජුමිලිල්චි සංහිදියාව පිළිබඳ අන්තර්ප්‍රද්‍රගල වශයෙන් මෙන්ම ජාතික/සමාජය හා දේශපාලනික වශයෙන් වන ආකෘතික වැඩපිළිවෙළක් හඳුන්වාදෙයි. මෙම ආකෘතික ක්‍රමවේදය නොරුවේ සංහිත සහයෝගීතා සංවිධානය (Norway Music Cooperation) විසින් ප්‍රස්ථාත් යුතු සමයේ ලාංකේස් සමාජ සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා පර්යේෂණාත්මක යෙදුම්ක් ලෙස හාවිත කරන ලදී (Howell, 2016, p.5).

වගුව 1: බිජුමිලිල්චිගේ සංහිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික වැඩපිළිවෙළ

අන්තර්ප්‍රද්‍රගල (Interpersonal)	ජාතික/සමාජය/දේශපාලනික (National/Societal/Political)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ හැඟීම (emotions) ▪ කෘතයූතාව (Aknowledgement) ▪ ඇහුමිකන් දීම (Hearing) ▪ බැඳීම ගොඩනගාගැනීම (Forging Personal Bonds) ▪ තේරුමිගැනීම (Understanding) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ සහෝච්චරය (Co- Existence) ▪ විශ්වාසය (Civic Trust) ▪ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංහිදියාව (Democratic reconciliation) ▪ වැඩ කළ හැකි දේශපාලන සංවිධාන සංවර්ධනය (Development of workable Political Cooperation) ▪ අවම ඉවසීම (Minimal Tolerance)
මෙය පහළ සිට ඉහළට යන ක්‍රියාවලියකි.	මෙය ඉහළ සිට පහළට යන ක්‍රියාවලියකි.
සංස්කෘතික හා සමාජය	ආකෘතිකවාදී

ඉහත කරුණු සාධනය සඳහා මුතුන් විසින් හාවිත කරන ලද්දේ එකිනෙකට වෙනස් ක්‍රමවේද ගණනාවකි. එයට විවිධ සංගීතභාණ්ඩ, ඇලුම් ආයිතතම්, බහුජන ඉදිරිපත්කිරීම්, දිවා රාත්‍රි සංගීතමය වැඩමුළ හා ප්‍රසංග ආදි බොහෝ වැඩසටහන් ඇතුළත් විය. Bloomfield (2006) දක්වන සංහිදියාව ඇතිකිරීම පිළිබඳ වැඩපිළිවෙළ

සඳහා ඉහත වගුගත කර ඇති එක් එක් කරුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා ගකුතාවෙන් යුතු මෙවලම (Tools) හා ක්‍රියාකාරකම (Activities) හඳුනාගතයුතු වෙයි. පිවිව කැකුල් ගිතයේ පෙළ හා සංගිතයෙන් දිවනිත අර්ථ ජාතික සංඝිදියාවේ වැදගත්කම පිළිබඳ දහාත්මක හාවයන් ප්‍රකට කිරීමේ විභව්‍යතාවෙන් යුතුය. එහි පෙළ අර්ථ අනෙකුත්තා උපකාරය හා කාත්‍රවේදිතාව පිළිබඳ පැණිවිච්‍යක් ලබා දෙයි. දුකට පත්වුවන්ගේ මානසික තත්ත්වය තේරුම් ගැනීමත්, ජාතික වශයෙන් මිත්‍රත්වයේ බැඳීම් ඇතිකරගැනීමේ හැකියාවත් මෙම ගිතයෙන් ප්‍රකට කරයි. සංඝිදියාව පිළිබඳ මෙම පුද්ගලාත්තර කාරණාවලට අමතරව ජාතික, සමාජය සහ දේශපාලනික වශයෙන් වන සහඟ්වනය, විශ්වාසය සහ අවම විශ්වාසය වැනි කාරණාද මෙම ගිතයේ අන්තර්ගතය මිස්සේ හඳුනාගත හැකිය. ඒ අනුව ප්‍රස්ථත ගිතය බිඟුමිනිල්චි දැක්වන සංඝිදියාව පිළිබඳ වන දෙයාකාර ලක්ෂණයන්ගෙන්ම සමන්විත වන බව පෙනෙන්නට තිබේ. ගිතයේ සංගිත නිර්මාණයේ පවත්නා ආකෘතික සහ තාක්ෂණික ලක්ෂණ සංස්කරණ සිංහල හා දමිල සංස්කෘතිය නියෝජනය කෙරෙන අතර එය පද මාලාවෙන් ප්‍රතියමාන සිංහල දමිල සංඝිදියාව පිළිබඳ සංකේතාත්මක නිරුපණයක් ලෙසද නම් කළ හැකිය. ඒ අනුව සිංහල හා දමිල ජන සමාජය සංඝිදියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සංවිධානය කෙරෙන වැඩසටහනකදී හාවිත කළ හැකි ප්‍රබල මෙන්ම ක්‍රියාකාරී ග්‍රුවා මෙවලමක් ලෙස මෙම ගිතය හඳුන්වාදිය හැකිය. එසේම සිංහල-දමිල ජාතික විවිධතාව ඒකීයත්වය කර ගෙනයාමටත්, ඒ මිස්සේ ජාතික සංඝිදියාව ප්‍රවර්ධනයටත් මෙම ගි නිර්මාණය උපයෝගී කරගැනීමේ ප්‍රබල හැකියාවක් පවතින බව මේ අනුව පැහැදිලි වෙයි.

සමාලෝචනය

ගිතය එය නියෝජනය කරනු ලබන සමාජ සංස්කෘතික සන්දර්භයේ ලක්ෂණ දරනු ලබන කළා නිර්මාණයකි. ජාතික සංඝිදියාව වනාහි බහු වාර්ගික, බහු ජාතික හේ බහු සංස්කෘතික ආදි කුමත බෙදීමක් යටතේ වූව වෙන්ව සිටිත ජන ප්‍රජාව වඩා මිත්‍රියිල් හා සුහදත්වයෙන් යුතුව ජ්‍වත් වීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වැඩපිළිවෙළකි. පිවිව කැකුල් ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගිතමය අන්තර්ගතයෙන් ජාතික සංඝිදියාව ප්‍රකට වන්නේ කෙසේද? යන්න මෙම අධ්‍යයනයට අදාළ පර්යේෂණ ගැටලුව ලෙස හඳුනාගනු ලැබේය. අදාළ ගිතයේ සාහිත්‍යමය සහ සංගිතමය අන්තර්ගතය මිස්සේ ප්‍රකට කෙරෙන ජාතික සංඝිදියාවට අදාළ කරුණු හඳුනාගැනීම්, ජාතික සංඝිදියාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා මෙවලමක් වශයෙන් එකී ගිතය හාවිත කිරීමේ ගකුතාව හඳුනාගැනීමත් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය. ගුණාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවේශය යටතේ සිදුකරන ලද මෙම අධ්‍යයනයේදී ගුණාත්මක සන්ධාර විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේය. මේ අධ්‍යයනය සඳහා මූලික වශයෙන් සමාජ වෙනස්වීමේ ත්‍යාය සහ බිඟුමිනිල්චිගේ සංඝිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික සැලැස්ම උපයෝගී කරගනු ලැබේය.

සුනාම් ව්‍යසනය හේතුවෙන් ලාංකේස සිංහල හා දමිල ජනසමාජ වල සිදු වූ කෙටි කාලීන හා දිගුකාලීන සමාජය වෙනස්වීම නිරුපණය කෙරෙන මෙම ගිතයේ

සංගීතමය ප්‍රකාශනය ඔස්සේ අදාළ ජන සමාජවලට අයත් සංගීත සංස්කෘතික අනන්‍යතාව ප්‍රකට කරයි. පිවිව කැකුල් ගිතය සිංහල හා දුම්ල වාර්ගික සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන නිර්මාණත්මක සංගීත, සාහිත්‍යමය ප්‍රකාශනයකි. සුනාම් ව්‍යසනය හේතුවෙන් ලාංකේස් ජනතාව තුළ ඇති වූ මානසික පිචිනය වාර්ගිකත්වය පිළිබඳ අදහස් පසෙකලා ඒකීය ජාතියක් ලෙස ජයගත යුතු අන්දම පිළිබඳ ගැඹුරු ප්‍රකාශනයක් මෙම ගිතයෙහි සංගීත, සාහිත්‍යමය අන්තර්ගතයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වෙයි. සිංහල හා දුම්ල සංස්කෘතින්හි පවත්නා අනන්‍ය සංස්කෘතික ලක්ෂණ පදනම් කරගෙන ජාතින් වශයෙන් බෙදී සිටිම වෙනුවට එකී අනන්‍ය සංස්කෘතික ලක්ෂණ අවබෝධනත්මකව ගළපාගැනීම ඔස්සේ ජාතික සංහිදියාව ගොඩනැගිය හැකි බවට වන ප්‍රබල සුසමාදරුගයක් සපයන්නට ප්‍රස්තුත ගිතය සමත් වී ඇත. බිඟුමිනිල්චී ඉදිරිපත් කරන සංහිදියාව පිළිබඳ ආකෘතික සැලැස්මේ අන්තර්පුද්ගල වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන සංහිදියාව හා සබඳී අදහස් වන හැඟීම්, කෘත්‍යාතාව, අභ්‍යම්‍යකන්දීම, බැඳීම ගොඩනගාගැනීම සහ තේරුම් ගැනීම යන කරුණු මෙම ගිතයේ පදමාලාවෙන් ප්‍රකාශයට පත් වෙයි. අන්තර්පුද්ගල වශයෙන් ගොඩනැගෙන එම කරුණුවලට අමතරව සංහිදියාව ඇති කිරීම සඳහා ජාතික, සමාජීය සහ දේශපාලනික වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු සහ්‍ය්‍යවනය, විශ්වාසය, අවම ඉවසීම ආදි කරුණුද මෙම ගිතයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. සිංහල හා දුම්ල ද්වී ජනවාර්ගිකත්වය තීරුපැණය කෙරෙන ආකෘතික සහ තාක්ෂණික ලක්ෂණවලින් හෙබි සංගීතමය නිර්මාණයක් උපයුත්ත කරගැනීම හේතුවෙන් අදාළ නිර්මාණයෙන් ප්‍රකට කරන්නට උත්සාහ කෙරෙන සිංහල දුම්ල ජාතික සංහිදියාව පිළිබඳ අදහස් වඩා ප්‍රබල ලෙස ග්‍රාහකගත තිරීමට නිර්මාණකරුවන් සමත් වී තිබේ. ඒ අනුව ජාතික සංහිදියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා වැදගත් මෙවලමක් වශයෙන් පිවිව කැකුල් ගිතය උපයෝගී කරගැනීමේ ප්‍රබල හැකියාවක් පවතින බව හඳුනාගත හැකි අතර එකී ගිතය ජාතික සංහිදියාව ප්‍රකට කෙරෙන වැදගත් සාහිත්‍යමය සහ සංගීතමය අන්තර්ගතයකින් යුතු නිර්මාණයක් ලෙස නිගමනය කළ හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- අනයුත්ත්දර, බිඩි. (1959). නිෂ්පාද ගොඩගේ ප්‍රකාශන
- අමරදේව, බිඩි. ඩී. (2007). ගිතය, අධ්‍යීක්ෂණ බිඩි. ඒ.(සංස්.), ඩී සර මූරුද, (පි. 21-35) ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ ප්‍රකාශන.
- අලවතුකොටුව, එම්. (2019). රෝහන විරසිංහ ගී තනු නිර්මාණකරණයේ කළාත්මක සංගීත භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යාපනයක්. ගෙවෙන එස්. ආර්. (සංස්.), රෝහන වරුණ: ආවාර්ය රෝහන විරසිංහ සංගීත භාවිතය, (147-173). සුරය ප්‍රකාශන
- ආරියරත්න, එස්. (2018). නූතන ගේ කාව්‍ය සංහිතා. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ දිසානායක, එස්. (2022.03.15). පිවිව කැකුල්- ලමාලී- හර්ෂණ දිසානායක, <https://www.youtube.com/watch?v=Lz16Jr2Qz7g>
- විලේංසිංහ, ආර්. එස්. (2004). සිංහල බොද්ධ ගිත වංශය, සිද්ධාර්ථ හිමි ආර්., සහ ස්වර්ණසිංහ කේ. එම්. අයි(සංස්.) ගිතාවලලේකන: සිංහල ගිතය පිළිබඳ කාස්ත්‍රීය විමර්ශනයකි, පි. 11-25, සුරිය ප්‍රකාශකයෙන්
- විලේංසිංහ, ආර්. එස්. (2009). ගිතය සහ කවිය, සාරලී: වාර්ෂික සාර සංග්‍රහය, 4(1), පිටු 76-82. මධ්‍යම පළාත් සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව
- විරකෝත්ත්, යු. (2021). සමාජ වෙනස්වීම පිළිබඳ සංකල්පය හා සමාජ වෙනස්වීමට බලපාන හේතු, *Prathimana Journal*, Department of Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna, 14(2), 24-39

- Aliff, S.M. (2016). Reconciliation in Post-war Sri Lanka, <https://www.researchgate.net/publication/307905734>
- Bloomfield, D. (2006). *On good terms: Clarifying Reconciliation*. Berlin, Germany: Bergh of Research Centre for Constructive Conflict Management.
- Britannica Encyclopedia. (2023, February 29). Social Mobility. *Encyclopedia Britannica*. retrieved on 2nd Augest from <https://www.britannica.com/topic/social-mobility>
- Burney, L. (2000). Not Just a Challenge, an Opportunity. In M. Grattan (Ed.) *Reconciliation: Essays on Australian Reconciliation*. Melbourne: Bookman Press.
- Cambridge Dictionary. (N.D.), *Reconciliation*, Retrieved 9 January 2024 from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/reconciliation>
- Howell, G. (2016). *Music, Development, and Reconciliation in Sri Lanka*, Unpublished manuscript. https://www.academia.edu/29403950/Music_Development_and_Reconciliation_in_Sri_Lanka
- Jayasuriya, S., Steele, P., Weerakoon, D. (2006). Post-Tsunami Recovery: Issues and Challenges in Sri Lanka, *Research Paper Series No. 71*, ADB Institute. <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/157220/adbi-rp71.pdf>
- Korum, Solveig. (2020). The Sound of Reconciliation? Musical and Sociocultural Harmony in the Sri Lanka- Norway Music Cooperation (2009-2018). *AEMR-EJ*, 5(1) 51-65. <https://doi.org/10.30819/aemr.5-7>
- Moore, J. (2013). They Throw Spears: Reconciliation through Music. *The International Education Journal: Comparative Perspective*, 12(1), 146–160, <https://oai:ojs-prod.library.usyd.edu.au:article/7443>
- Mozara, Z. (2015). The Role of Music in the Conflict- Tool of Reconciliation or a Deadly Weapon (Case Study of War in Former Yugoslavia), *The Annual Conference on Cultural Diplomacy* 2015, Institute for Cultural Diplomacy, Berlin
- Nissanka M. (2016). *The Nature of Multi Culturalism within the Civics Text Books of Sri Lanka*, New Zealand Journal of Asian Studies, 18(2), 97-113. https://www.nzasia.org.nz/uploads/1/3/2/1/132180707/nzjas_dec2016_nissanka.pdf
- Prais, S. J. (1955). The Formal Theory of Social Mobility. *Population Studies*, 9(1), 72–81. <https://doi.org/10.2307/2172343>
- Westoff, C. F., Bressler, M., & Sagi, P. C. (1960). The Concept of Social Mobility: An Empirical Inquiry. *American Sociological Review*, 25(3), 375–385. <https://doi.org/10.2307/2092084>
-

* Received: January, 2024| Accepted: May, 2024| Revised: June, 2024